

Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond
Tartu linnavalitsus
Raekoja plats 3
51003 Tartu

14. august 2018.a.

Tere

Esitan käesolevaga Erakond Eestimaa Rohelised (EER) Tartu piirkonna nimel vastuväite Hipodroomi 4 ja Männimetsa tee 3A kruntide detailplaneeringule, kuna tegemist on väärtusliku loodusobjektiga ja kohalike elanike jaoks väärtusliku puhkealaga, mille pindala vähendamine elamuehituse huvides on vastuolus avaliku huviga. Meiepoolsed argumendid on toodud lühidalt teemade kaupa järgnevas loendis.

1. Loodusväärtused

Keskkonnaamet on andnud detailplaneeringule oma kooskõlastuse, mis tuleks tühistada, kuna paljude planeeringuga kaasnevate oluliste keskkonnaaspektide kohta pole otsustamiseks piisavalt informatsiooni.

1.1 Kaitsealused liigid

Planeeringualal on botaaniku poolt välitööd tehtud aastaid tagasi ning andmed kaitsealuste taimeliikide kohta pole piisavalt värsked planeeringuga seotud adekvaatsete otsuste langetamiseks. Toonase töö tulemustena on teada, et planeeringualal asub nii I kategooria (mägi-piimputk), II kategooria (aasnelk) kui III kategooria (aas-karukell, ahtalehine ängelhein, siberi võhumõök, roomav öövilge) liike. Seletuskiri näeb ette kaitsealuste taimede (hetkel teada mõned kasvukohad). Kaitsealuste taimede ümberasustamine võib ebaõnnestuda ja detailplaneeringuga ei tohiks võtta riski, et loodusväärtused võivad hävineda. Samas seaks ehitustegevus ka planeeringualale jäävate kaitsealuste taimede säilimise küsimuse alla, nagu juhtus näiteks planeeringuala naaberarenduses üle Hipodroomi tänava. Ka Tartu Üldplaneeringu 2017.a. kinnitatud strateegiline mõjuhindamine (SMH) viitab (lk. 22), et plaanitav arendus võib mõjutada kaitstavate liikide elupaiku, eelkõige juhul kui sellega kaasneb veerežiimi muutmine. Ihaste on vaid üks kahest teadaolevast mägi-piimputke leiukohast ja mõistlik lahendus Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse¹ kohase ettevaatuspõhimõtte rakendamiseks oleks kogu planeeringuala mägi-piimputke säilimiseks püsielupaigana kaitse alla võtta. Ka Säästva arengu seadus² võimaldab omandi käsutamise ja ettevõtlusega tegelemise vabadust kitsendada, lähtudes vajadusest kaitsta loodust kui inimkonna ühisvara ja rahvuslikku rikkust (§3 lg2).

1.2 Linnustik

Planeeringuala naabruses asub Natura 2000 linnuala, kus pesitseb üle 100 linnuliigi. On selge, et planeeringuala koos teiste Ihaste puistutega moodustavad Ropka-Ihaste luhaga ühtse võrgustiku, mille säilimine on luhal pesitsevatele või sealt läbi rändavatele linnuliikidele oluline. Linnustiku jaoks võib seejuures eriti oluline olla planeeringuala niiskem, tihedama

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/103072017017>

² <https://www.riigiteataja.ee/akt/110112016016>

põõsarinde ja alustaimestikuga Kraavikalda tänava pool. Paraku pole üldplaneeringu SMH raames läbi viidud linnustiku uuringuid. Sellist uuringut oleks mõistlik teha vaid kevadhooajal, mil metsas pesitsevaid ja toituvaid linde arvukalt. Ilma sellise uuringuta pole võimalik hinnata planeeringu mõjusid linnustikule ning muutub küsitavaks ka Keskkonnaameti kooskõlastuse adekvaatsus planeeringule.

1.3 Loomastik

Planeeringualal liiguvad kitsed ja väiksemad imetajad. Mida fragmenteeritumaks muutub uute elamute rajamisega Ihaste kandi rohealade võrgustik, seda vähem saavad paraku kitsed jt imetajad planeeringuala metsa kasutada. Idaringtee ja silla ehitamine on juba niigi loodusalasid fragmenteeritud ning edasine loodusilmeliste alade vähendamine seaks ohtu Ihaste loomastiku mitmekesisuse. Tartut ümbritsevad pigem avatud põllumajandusmaastikud ja tänaste Hipodroomi 4 ja Männimetsa tee 3A laadsete metsatukkade säilitamine linnakeskkonnas on liigilise mitmekesisuse seisukohalt väga oluline.

1.4 Putukad

Planeeringuala mets on elukohaks paljudele putukaliikidele, kelle elukohale mõjuks negatiivselt ehitustegevus ning tänase pinna asendamine püगतava muru ja kõvakattega. Muuhulgas on planeeringualal leitud Eesti mastaabis haruldasi kaevurherilasi (*Dinetus pictus* ja *Mellinus crabroneus*), liivaherilast (*Priocnemis hankoi*), erakmesilast (*Seladonia leucahenea*). Planeeringuala lähistel on kohatud ka haruldast mesilaseliiki *Anthophora retusa*, mida võib leiduda ka planeeringualal, kuid see eeldaks eksperdi poolt põhjalike välitööde tegemist.

2. Puhkeala

Hipodroomi 4 ja Männimetsa tee 3A kruntidel asuv männi dominandiga mets omab olulist tähendust Vana-Ihaste elanikele ja külalistele lisaks oma loodusväärtustele kui linnaosa keskne puhkeala. Mingi osa sealsetest mändidest on istutatud kunagi kohalike elanike poolt ning metsa kasutatakse aktiivselt nii jalutamiseks, laste mängualana kui koerte jalutamiseks.

Avalik huvi kaalub üles kinnisvaraarendajate erahuvi teenida kasumit tänasesse metsa kuni 28 elamu rajamiselt. Kinnitatud detailplaneeringuga Hipodroomi elamukvartalis on arendaja pannud müüki kümneid elamukrunte, seega ei saa väita, et piirkonnas on puudus elamukruntidest, mis tekitab surve olemasolevat metsaala vähendada.

3. Tehnilised aspektid

Detailplaneeringu kontekstis Hipodroomi 4 ja Männimetsa tee 3A aadressi kandev mets on oma idapoolses, Kraavikalda tänavaga külgnevas pooles madalam ja kohati kevadeti liigveega. Täna kogutakse sealne sadevesi eesvoolukraavi, mis asub täna olemasolevatel Kraavikalda tn kinnistutel. Kuuldavasti on erakordse suurvee puhul sellest eesvoolukraavist vesi hakanud jooksuma ka Männimetsa tänava suunas. On tõenäoline, et nt kavandatud positsioonidele nr 27-32 hoonete ehitamiseks tule pinnast täita ja tõsta. See tekitab otseselt ohu, et sadevett hakkab veelgi rohkem voolama Kraavikalda tn eesvoolukraavi, tekitades sealsete kruntide üleujutusohu.

Lugupidamisega,

Peep Mardiste
Tartu piirkonna juht
Erakond Eestimaa Rohelised